

СТАНОВИЩЕ

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
ПЛОВДИВ
Вх. № *7819* / 06.10.2021 г.

от проф. д-р Ивайло Рилков Даскалов, дм

Началник Клиника кардиология, МБАЛ-София, ВМА

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

професионално направление: *Медицина*

докторска програма: *Кардиология*.

Автор: *д-р Долина Генчева Генчева*

Форма на докторантурата: самостоятелна подготовка

Катедра: Първа катедра по Вътрешни болести, секция "Кардиология"

Тема: ОЦЕНКА НА ПРОМЕНИ В СЪРДЕЧНАТА СТРУКТУРА И ФУНКЦИЯ ПРИ БРЕМЕННИ ЖЕНИ С ПРЕЕКЛАМПСИЯ И ГЕСТАЦИОННА ХИПЕРТОНИЯ

Научни ръководители: *проф. д-р Федя Николов, дм началник на Клиника по кардиология към УМБАЛ "Свети Георги"- Пловдив и Ръководител Първа катедра по вътрешни болести при МУ Пловдив и проф. д-р Екатерина Учикова, дм началник на Клиника по акушерство и гинекология към УМБАЛ "Свети Георги"- Пловдив*

Общо представяне на процедурата и докторанта

Д-р Долина Генчева Генчева е представила пълен комплект материали на хартиен и електронен носител в съответствие с изискванията на чл.70 (1) от I. Раздел, за придобиване на образователна и научна степен „ДОКТОР“ в МУ-Пловдив; Правилника на МУ-Пловдив от 28.01.2021 г. Докторантът е приложил три публикации, четири участия в научни форуми и едно участие в научен проект, всички по темата на дисертационния труд. Нямам забележки по предоставените ми за изготвяне на становище документи. Д-р Генчева е завършила с отличен успех средно образование в Английската езикова гимназия в Пловдив (2008 г.) и висше образование по **Медицина**, също с отличен успех и „Златен Хипократ от МУ-Пловдив (2014 г.). Придобива специалност по Кардиология през 2019 г.

Актуалност на тематиката

Актуалността на разработвания проблем в дисертационния труд произлиза от факта, че по данни на СЗО, хипертонията е най-честото усложнение на бременността в съвременния свят. Две от основните форми на хипертония по време на бременност са гестационна хипертония и преекламписия. Дисертационният труд има за цел да даде отговор, дали наличието на преекламписия и гестационна хипертония дават отражение върху някои ехокардиографски параметри и биомаркери, и в каква степен. Хипотезата е, че ако това е така, би могло да се използват за скрининг и диагностика по време на бременност и да се

прогнозира сърдечно-съдов риск в по-дългосрочен план. На базата на резултатите биха могли да се изведат препоръки за по-стриктен контрол на индивидуалните рисковите фактори за сърдечно-съдови заболявания, като и да се направят изводи относно популацията на жени в риск. При анализ на изследваните параметри биха могли да бъдат идентифицирани категории в риск с най-големи отклонения, които да са обект на споделена медицинска грижа в акушеро-гинекологична и кардиологична практика.

Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Представеният дисертационен труд е правилно структуриран, отделните раздели са добре балансирани, логично последователни и структурно е в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника. Съдържа 197 стандартни печатни страници, 66 таблици, 24 фигури и 3 приложения. Библиографията включва 278 заглавия.

В литературният обзор задълбочено се анализират клиничната и лабораторната находка при гестационна хипертония, прееклампсия и нормална бременност. Обръща се особено внимание на вече съществуващите нови, високо информативни методи за изследване на сърцето, както и лабораторни високочувствителни методи. Всичко това, дисертантката обобщава в единна хипотеза за инструментално-лабораторна прецизна диагностика и скрининг с възможност за дългосрочна прогностична оценка при изследваната популация.

Целта е правилно и точно формулирана и отговаря на темата на дисертационния труд. Задачите са четири на брой и напълно съответстват на поставената цел.

Клиничният материал и методи са точно подбрани за изпълнение на поставената цел и задачи. В проучването са включени 123 бременни жени, разпределени в три групи с гестационна хипертония (36: 29,3%), прееклампсия (37: 30,1%) и контролна група (50: 40,7%). Използван е анкетен метод с антропометрични и анамнестични данни, имащи отношение към бременността, поставената диагнозата прееклампсия/гестационна хипертония, наличието на придружаващи заболявания, рискови фактори и фамилност за ССЗ. На всички участници е проведен лабораторен анализ включващ рутинни лабораторни изследвания и определяне на специфични биомаркери, както и анамнеза, физикален статус, ЕКГ и пълен обем ехокардиографско изследване, включително със спекъл тракинг на глобален лонгитудинален стрейн на лява и дясна камера. За статистическа обработка са използвани тестове за съвременен и прецизен анализ. Много добро впечатление прави факта, че данните са обработвани с две принципно различни и независими статистически програми (SPSS и MedCalc). Това показва високо професионално отношение към статистическия анализ на резултатите.

В глава "Резултати", са представени получените собствени данни от проведеното проучване, онагледени с богат табличен и графичен материал. Описаните резултати са в съответствие с поставените задачи.

В главата "Обсъждане", докторантът обсъжда постигнатите резултати и ги сравнява с тези на други автори. Прави впечатление умението да се прави критичен сравнителен анализ на постигнатите резултати.

Направени са осем извода, които освен че обобщават резултатите са в пълно съответствие с поставената цел и задачи.

Представеният дисертационен труд завършва с формулиране на седем приноси. От тях мога да открия тези с оригинален научно-теоретичен характер. Такива са идентифицирането на ехокардиографски параметри и определени биомаркери, които разграничават групите с гестационна хипертония, преeklampсия от контроли, и могат да се прилагат в клиничната практика. Установени са някои характерни зависимости между ехокардиографските параметри и биомаркерите при гестационна хипертония, преeklampсия и нормотензивни.

От приносите с предимно приложен характер могат да бъдат отбелязани генериране на база данни „Бременни жени с гестационна хипертония/преeklampсия“, потвърждаване на преимуществото на глобалния лонгитудинален стрейн, базиран на спекъл тракинг, като почувствителен за промени в систолната функция и на двете камери и изказаната хипотеза за модел на прогнозиране на сърдечно-съдов риск при такива популации на базата на ехокардиографски и биомаркерни изследвания.

Публикации, свързани с дисертационния труд

Д-р Генчева е представила три публикации във връзка с темата на дисертацията – две в български научни издания и една в международно. Във трите публикации, дисертантът е първи автор. Тя е участвала четири пъти в национални научни форуми, като е представяла материали от дисертационния труд. Д-р Генчева е била главен изследовател в научен проект по темата на дисертационния труд.

В заключение мога да кажа, че представения ми дисертационен труд напълно покрива критериите за задълбочен научен анализ по тематиката, от фундаментално и научно-практическо значение. Нямам критични бележки и препоръки към проведеното изследване и представените материали за изготвяне на становище.

Автореферат

Авторефератът е съставен според общоприетите изисквания и е представен на 60 стандартни страници. Резюмира точно структурата на научния труд. Целта и задачите са ясно и конкретно изложени. Резултатите са нагледно представени с достатъчен брой фигури

и таблици. Авторефератът съдържа най-важните изследвания, изводи и приноси, базирани на основните резултати.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ - Пловдив. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания, приети във връзка с Правилника на МУ – Пловдив за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантката *д-р Долша Генчева Генчева*, **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност *Кардиология*, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята *положителна оценка* за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и *предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „ДОКТОР“* на *д-р Долша Генчева Генчева* в докторска програма по *Кардиология*

29.07. 2021 г.

Изготвил становището:

Проф. д-р Ивайло Даскалов, дм